

Κριτήριο 5 - Αρχαία Γ' Γυμνασίου

[Ένα παράδειγμα σεβασμού προς τους γονείς]

Λέγεται γοῦν ἐν Σικελίᾳ (εἰ γάρ καὶ μυθωδέστερόν ἐστιν, ἀλλ' ἀρμόσει καὶ νῦν ἄπτασι τοῖς νεωτέροις ἀκοῦσαι) ἐκ τῆς Αἴτνης ρύακα πυρὸς γενέσθαι· τοῦτον δὲ ῥεῖν φασιν ἐπί τε τὴν ἄλλην χώραν, καὶ δὴ καὶ πρὸς πόλιν τινὰ τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ὄρμησαι πρὸς φυγήν, τὴν αὐτῶν σωτηρίαν ζητοῦντας, ἔνα δέ τινα τῶν νεωτέρων, ὅρῶντα τὸν πατέρα πρεσβύτερον ὅντα καὶ οὐχὶ δυνάμενον ἀποχωρεῖν, ἀλλὰ ἐγκαταλαμβανόμενον ὑπὸ τοῦ πυρός, ἀράμενον φέρειν. Φορτίου δ' οἵμαι προσγενομένου καὶ αὐτὸς ἐγκατελήφθη. Ὁθεν δὴ καὶ ἄξιον θεωρῆσαι τὸ θεῖον, ὅτι τοῖς ἀνδράσιν τοῖς ἀγαθοῖς εὔμενως ἔχει. Λέγεται γὰρ κύκλῳ τὸν τόπον ἐκεῖνον περιρρυῆναι τὸ πῦρ καὶ σωθῆναι τούτους μόνους, ἀφ' ὧν καὶ τὸ χωρίον ἔτι καὶ νῦν προσαγορεύεσθαι τῶν εὔσεβῶν χῶρον· τοὺς δὲ ταχεῖαν τὴν ἀποχώρησιν ποιησαμένους καὶ τοὺς ἔαυτῶν γονέας ἐγκαταλιπόντας ἄπαντας ἀπολέσθαι.

Λυκοῦργος, Κατὰ Λεωκράτους 95-96

1° Θέμα:

- α.** Μετάφρασε το εξής απόσπασμα «Τοὺς μὲν οῦν ἄλλους . . . εύμενῶς ἔχει».

β. Γιατί ο νεαρός που έσωσε τον πατέρα του σώθηκε από τις φλόγες του ηφαιστείου, ενώ οι υπόλοιποι κάηκαν: Ποιος ο ρόλος του θείου στη διάσωσή των δύο αγδιών;

[Μονάδες 8]

2° Θέμα:

- α.** Γράψε από δύο ομόρριζες για τις παρακάτω λέξεις: λέγεται, άρμόσει, άκοῦσαι, κατοικουμένων.

β. Κλίνε το ρήμα «λείπομαι» στους χρόνους και στις εγκλίσεις που ζητούνται:

παθητικός μέλλοντας α' (οριστική)

παθητικός αόριστος α' (υποτακτική)

γ. Σχημάτισε ολοκληρωμένες προτάσεις με τις λέξεις που δίνονται. Θυμήσου τη θεωρία για το ποιητικό αίτιο, ώστε να τοποθετήσεις τις λέξεις στον σωστό τύπο:

- Κήρυκες, ύπο, Ξέρξης, ἐπέμφθησαν.
 - στρατηγός, Ὁ Περικλῆς, ἡρέθη, ύπο, οἱ Ἀθηναίοι.
 - ἀπέθανον, ύπο, οἱ τριάκοντα, Πολλοί.
 - ύπο, οἱ στρατιῶται, Ὑμεῖς, ἐσωθήτε.

[Μονάδες 12]